

Eduskunta
Puolustusvaliokunta

ASELAINSÄÄDÄNNÖN UUDISTAMINEN (HE 106/2009 vp)

Ammattisotilaiden ja eräiden virkamiehien (esimerkiksi poliisi ja rajavartiomiehet) tehtävien hoitamiseen kuuluu oleellisena osana aseiden hallinta, niiden käyttö ja turvallisen käytön harjoittaminen ja kouluttaminen. Muun muassa ammattisotilaiden tulee tuntea ja hallita laaja asekirjo aina käsiaseista jopa ohjusaseisiin. Myös koneliaseiden ja räjähteiden käyttö kuuluu vakiintuneesti ammattisotilaiden virkatehtäviin. Aseiden käyttöä harjoitellaan säännönmukaisesti ja niiden ammattimaista ja hallittua käyttöä testataan vuosittaisissa, lakiin ja asetukseen pohjautuvissa kaikille pakollisissa testeissä, joissa mitataan sotilaan perustaitoja.

Edellä mainittuihin ammattiryhmiin kuuluvat ovat usein myös aktiivisia ammunnan harrastajia. Harrastustoiminnassaan he ylläpitävät ja parantavat ammattiin oleellisena osana kuuluvaa aseiden käytön osaamista ja osallistuvat myös valmennus- ja koulutus toimintaan eri yhteisöissä. Moni ammattisotilas harjoittelee virkaan kuuluvia ampumataitotestejä varten omalla ajallaan palvelusasetta vastaavalla omalla aseellaan.

Ammattisotilaiden ja edustamiemme virkamiesten soveltuvuus tehtäviensä hoitamiseen testataan perusteellisesti valinnan yhteydessä ja sitä seurataan palvelusuran aikana toistuvasti. Soveltuvuustestausta ja seurantajärjestelmää voitaneen pitää vähintäänkin hyvänä, koska huomiota herättäviä ongelmia ammattisotilaiden ja virkamiesten aseiden ja voimakeinojen käytössä ei ole ilmennyt.

Lisäksi lainsäädännössä ollaan lisäämässä sotilasviranomaisien antamien lausuntojen painoarvoa aselupaharkinnassa. Tämäkin antaa syytä olettaa, että sotilaat ovat alan asiantuntijoita ja luotettavia jopa harkitsemaan muiden ihmisten aseidenkäytön edellytyksiä.

Lausuntonamme esitämme, että aselainsäädännön uudistamisessa huomioidaan edellä mainittu, rajattua ammattiryhmää, koskeva erityispiirre ja, että lainsäädäntöön kirjataan aito mahdollisuus huomioida lupakäsittelyssä ammattipätevyyden kautta tuleva soveltuvuus ja osaaminen aselupien myöntämisessä harrastustoimintaan.

Hallituksen esitys aselaista sisältää myös useita puolustuskykyä heikentäviä esityksiä. Lausunnon allekirjoittaneet sotilaita ja virkamiehiä edustavat ammattijärjestöt pyytävät puolustusvaliokuntaa huomioimaan aselainsäädännön uudistamisessa oheiset näkemykset:

- 1) Puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen kantahenkilökunnan tulisi voida ylläpitää lakisääteistä ja vapaa-aikaankin ulottuvaa velvoitettua ammattitaitoaan ottaen huomioon opiskeluaikana ja palveluksessa osoitettu ampuma-aseiden käsittelytaito. Sitä ei tule lainsäädännön tasolla tehdä käytännössä liian työlääksi.

- 2) Puolustuskykyyn liittyy oleellisesti reserviläisjärjestelmä. Reserviläisten mahdollisuudet ylläpitää ampumataitoaan on turvattava.
 - a. Reserviläisten yhdistykset tulisi rinnastaa laissa ampumaseuroihin, koska yhdistyksissä sääntöjenkin mukaisesti ylläpidetään kyseisiä taitoja.
 - b. Varusmiespalvelus ja naisten vapaaehtoinen asepalvelus tulisi laskea hyväksi laskettaessa kahden vuoden määräaikaan aseiden hallussapitoluvan hankkimiseksi.
- 3) Ampumaseurat/yksityiset yritykset rinnastetaan lakiesityksessä viranomaista puolustusvoimia ja rajavartiolaitosta luotettavimmiksi toimijoiksi. Esityksen mukaan esimerkiksi puolustusvoimien aseiden deaktivointi ei ole riittävän luotettava. Ampumaseurojen järjestämä koulutus katsotaan viranomaistoimijan antamaa koulutusta laadukkaammaksi.

Helsingissä 5.11.2009

Aliupseeriliitto ry
Päällystöliitto ry
Upseeriliitto ry

Petteri Leino
Antti Kuivalainen
Harri Westerlund

0407354987
0405665504
0408395909